

COVID-19: Nước Ý tự thất cổ bằng khăn lụa?

TRẦN THỊ VĨNH-TƯỜNG

Cho đến hôm nay, ngày 4 tháng 4, 2020, nước Ý là tâm dịch của châu Âu với 119,827 ca nhiễm corona Vũ Hán. NHƯNG dường như một "phép lạ" ĐANG XÂY ra ở bốn ngôi làng khiến dấy lên niềm hy vọng. Trước khi hy vọng cần đối diện với sự thật.

Từ khi dịch coronavirus bùng cuối tháng 12/2019 ở Vũ Hán, cuối tháng 2/2020 nước Ý trở thành tâm dịch ở châu Âu, ai cũng đặt câu hỏi "Tại sao nước Ý". Mọi giải thích cho là ... tại dân Ý già. Có thật vậy không? Không!

Tỷ lệ người trên 65 tuổi ở châu Âu là 16%.

Hai quốc gia (trẻ hơn) là Ireland (11%) Netherlands (13%).

Hai quốc gia (già bằng nhau) là Đức và Ý 18%.

VẬY TẠI SAO NƯỚC Ý?

Ngành thời trang nước Ý nổi tiếng sang trọng dành cho quý phu nhân giờ đây trẻ trung thu hút giới trẻ chịu chi. Năm 2019 doanh thu \$107.9 tỷ USD so với \$237.8 tỷ ngành du lịch.

Mỗi năm, người ưa diện hào hức hướng tới “kinh đô thời trang Milan” vùng Lombardy bắc Ý. Người mẫu hốc hác như ốm đói bước chân mèo cat-walk quần áo đôi khi quái dị.

Sàn thời trang Milan 2/2020 (Photo: Victor Boyko & Pietro D'Aprano /Getty Images)

NEW YORK NĂM 1990

Ít ai ngờ designer/vẽ kiểu sáng giá nhất lại ở Paris-New York-London-Los Angeles-Rome rồi mới đến Milan.

1990, thăm bạn ở New York, bạn đưa đi window shopping-ngắm hàng qua tủ kính ở khu đất tiền nhất nước Mỹ là Sak Fifth Avenue, ví re rẻ \$2,500 USD (tô phở \$3 USD). Ngạc nhiên thấy từng nhóm người Hoa chừng 4, 5

người rất trẻ rất diện là cà tiệm này tiệm kia, bạn bảo họ đang ... ăn cắp mẩu. Bạn mở tủ năn nỉ lấy giùm 20 cái ví "Made in Italy", toàn ví... giả, \$10-\$30 USD một cái, người Hoa ở New York làm, cuối tuần thuê người mời chào khách qua đường. Bề ngoài, quai xách nhãn hiệu nút bấm giây kéo đường kim mũi chỉ... 90% giống ví thật. Nhưng khi cầm lên và mở ra nhận ngay ví giả nặng hơn ví thật 70%, lần vải lót kém tinh tế đúng kiểu hàng giả chỉ lo bề ngoài.

Vi Gucci (Photo: tydlos)

Những designer nổi tiếng Armani, Furla, Gucci, Versace, Prada ... tạt vệt bằng cho mã số từng ví, khách hàng gọi hỏi biết liền.

Người Hoa liền tung chiêu khiến ngành thời trang Ý qui hàng: đặt làm xưởng thợ ở Ý. Nước Ý đành đoạn bán đứt thành chú "Made-in-Italy", Liên Hiệp Châu Âu không khe khắt nguồn nhiên liệu và nhân công chỉ cần nước nào sản xuất dán nhãn nước đó, dẫn đến thảm họa corona Vũ-Hán tiêu điều cả Milan lẫn New York.

THÀNH PHỐ PRATO NĂM 2020

Thành phố Milan cách thủ đô Rome 573 km, Prato ở chính giữa với 195,000 cư dân. Kỹ nghệ dệt Prato 800 năm nổi tiếng không chỉ châu Âu mà khắp thế giới, có Museo del Tessuto/Bảo Tàng Vải Sợi.

Bảo Tàng Prato

Lụa Ý ở hồ Lake Como cũng trong vùng Lombardy lịch sử 800 năm còn ghi ở Bảo Tàng Museo della Seta Como. Lụa Como mịn như nắng in trên bông gai nhân Địa Trung Hải, màu sắc trai lơ rực rỡ khiến một cà vạt quà sinh nhật làm người nhận sùng sờ trẻ ra 20 tuổi.

(Photo: luxurytiesstore)

THẮT CỔ BẰNG KHĂN LỤA HAY GIẤY THƯỜNG CŨNG CHẾT NHƯ NHAU

Mới đây, hai bài viết của tác giả và Robert S McCain (ngày 20/3/2020) và Sally Ho (ngày 1/4/2020) thì có liên hệ giữa thời trang Ý và khủng hoảng coronavirus.

- Trong vòng ba thập niên, người Hoa đã mua hầu hết kỹ nghệ da và vải lụa vùng Lombardy, bắc Ý rồi mang thợ người Hoa qua làm việc trong điều

kiện tồi tệ. Năm 2010 có tới 60,000 người Hoa ở thành phố Prato náo nhiệt tới nỗi từ phi trường Rome có chuyến bay thẳng về Trung Quốc.

- Nhân dịp Tết âm lịch 2020, người Hoa ở Prato về quê ăn Tết hoặc từ Trung quốc đi Ý thăm bà con.

Ngày 18/1/2020 thành phố Vũ Hán “tổ chức buổi tiệc khổng lồ với 40,000 gia đình, và cho 5 triệu người Vũ Hán ra đi trong khi nạn dịch đang tiến triển nhanh”. Trong số 5 triệu người “thả rong” có cặp vợ chồng người Hoa 66- 67 tuổi từ Vũ Hán đi Ý. Ngày 28/1, họ đến Rome, qua hôm sau bị ho và sốt, nhập bệnh viện Spallanzani, xét nghiệm dương tính với corona Vũ Hán. Trang wikipedia ghi nhận ca nhiễm đầu tiên ở vùng Lombardy bùng phát cuối 1/2020, qua 3/2020 bác sĩ Ý khóc không biết phải cứu ai trước.

Theo Robert S. McCain, nhân công người Hoa nhập lậu vào nước Ý không phải điều mới lạ. Truyền thông báo động từ 20 năm nay: tờ Chicago Tribune, New York Times, BBC, Reuters, Associated Press, New Yorker. Điều lạ là Liên Hiệp Châu Âu không nhúc nhích cho đến hôm nay phải trả giá, trả đầy đủ và trả rất đắt : thất cổ bằng khăn lụa chết cũng chẳng êm hơn.

DỊCH BỆNH LAN TỪ VÙNG LOMBARDY

Theo Robert S. McCain, truyền thông hôm nay đối diện với bệnh dịch quan tâm nhiều đến việc cáo buộc Tổng Thống Trump “phân biệt chủng tộc” dám gọi “corona Vũ Hán”, hơn là giải thích lý do khiến Ý trở thành tâm dịch do virus bắt nguồn từ Vũ Hán. Ở Mỹ, ca nhiễm đầu tiên ở New Hampshire từ một người đi du lịch Ý, ở Missouri từ một sinh viên học ở Ý.

Không chỉ Mỹ, trang wikwi “2020 coronavirus pandemic in Italy” tính đến 4/4/2020, thế giới có 182 nước bị nhiễm COVID-19 thì dịch bệnh từ Ý lây ra 83 nước.

Confirmed cases of Covid-19 in Europe, Middle East and North Africa

Data correct at 17.25 UTC 4 April

Guardian graphic. Sources: Johns Hopkins CSSE, WHO, CDC, NHC and Dingxiangyuan

Châu Âu bị nặng nhất vì là láng giềng của Ý: 41 nước nhiễm. có thể do đường xe lửa khắp châu Âu như bản đồ dưới đây.

(Photo: Gretchen Foley)

HY VỌNG ĐẦU XUÂN

Theo thông tin viên RFI Ann Le Nir từ Roma ngày 4/4/2020: có bốn ngôi làng Ý không ca lây nhiễm nào.

Làng Ferrara Ergognone cách Milan 45 km, 1,200 dân cư độ tuổi trung bình là 60; hiện đã sưu tập mẫu máu để phòng thí nghiệm nghiên cứu, hai tháng nữa sẽ có kết quả.

Làng Montaldo cách Turin 100 km vồn vẹn 738 người nổi tiếng với giếng nước và không khí trong lành năm 1800 chữa tướng của Napoleon khỏi bệnh sưng phổi, ngày nay nước giếng chỉ để tưới cây nhưng dân làng vẫn nhớ chuyện này.

Làng Montaldo (Photo: Reme Prez/Getty Images/EyeEm)

Làng Bellegra 20 km cách Rome đẹp hoang sơ như thần thoại có 3,000 dân, 40% từ 55 đến 75; làng Nemi 30km cách Rome chỉ 1910 dân nổi tiếng trồng dâu.

Làng Nemi (Photo: Deposit Photo)

Trong cơn dịch bệnh coronaVũ-Hán, cả bốn làng phong tỏa nghiêm chỉnh, cư dân tôn trọng hướng dẫn từ chính quyền, bình tĩnh sáng càffè italiano trưa pizza, vẫy tay chào nhau chúc mừng sức khỏe như hôm nay không phải ngày cuối cuộc đời.

BÀI HỌC NÀO TỪ VỤ CORONAVIRUS?

Yếu tố nào khiến coronavirus không bén mảng vào bốn làng này còn là bí mật. Nhiều công trình nghiên cứu đang tiến hành, hai tháng nữa sẽ có kết quả nếu thế giới chưa biến mất. Thế giới đang choáng váng nếu còn sống sẽ bình tâm học.

Mong bài hát rực rỡ “O sole mio -Mặt trời của tôi” từ thành Naples lại lộng lẫy nắng vàng như trăm năm trước

*'o sole 'o sole mio
sta nfronte a te, sta nfronte a te!
Ơi Em, Mặt Trời tôi
Rực rỡ sáng! Mặt Em tôi*

Trần Thị Vĩnh-Tường
4/4/2020

Tham khảo:

<https://academic.oup.com/gerontologist/article/53/2/191/563876>

<https://spectator.org/coronavirus-the-price-of-luxury/>

<https://www.greenqueen.com.hk/exclusive-is-there-a-connection-between-luxury-fashion-brands-dirty-secret-and-italys-coronavirus-crisis/>

https://en.wikipedia.org/wiki/2020_coronavirus_pandemic_in_Italy

<http://www.rfi.fr/vi/qu%E1%BB%91c-t%E1%BA%BF/20200404-covid-19-m%E1%BB%99t-tia-hy-v%E1%BB%8Dng-cho-ch%C3%A2u-%C3%A2u>